

กระทู้ถามที่ ๑๔๔๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง การก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

จากการสำรวจโดยกรมควบคุมมลพิษพบว่า ทั่วประเทศจะมีน้ำเสีย ๑๕,๐๐๐ ล้านลิตรต่อวัน และยังมี การคาดการณ์เอาไว้ว่าประมาณปี ๒๕๕๕ บุคคล ๑ คน จะทำให้เกิดน้ำเสีย ๔๐๖ ลิตรต่อวัน ซึ่งจะทำให้มีปริมาณน้ำเสียทั้งประเทศสูงถึง ๒๔,๓๐๖ ลิตรต่อวัน และภาคกลางทำให้เกิดน้ำเสียมากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคใต้ตามลำดับรัฐบาลโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดได้จัดสรรงบประมาณและดำเนินการก่อสร้างบำบัดน้ำเสียตามแหล่งชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรจากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. การดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศมีกี่แห่ง ที่ใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด
 ๒. ในการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียในทุกพื้นที่ทั่วประเทศใช้งบประมาณไปเท่าใด ขอทราบรายละเอียด
 ๓. การก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียทุกแห่งราษฎรได้ใช้ประโยชน์ครบทุกแห่งหรือไม่ และใช้ได้ผลดีหรือไม่อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
- ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วัชระ เพชรทอง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๔๔๕ ร.

ของ นายวัชร เพชรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศ ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑ และข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า จากข้อมูลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบว่า การจัดการน้ำเสียชุมชนของประเทศเริ่มให้มีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้นจนอยู่ในระดับที่สามารถระบายออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ โดยปัจจุบันรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น ๑๐๑ แห่ง เป็นเงิน ๘๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยก่อสร้างแล้วเสร็จ ๕๐ แห่ง กำลังก่อสร้าง ๑๐ แห่ง และชะลอโครงการ ๑ แห่ง สามารถรองรับน้ำเสียได้รวม ๓.๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน อยู่ในการดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาล ๘๗ แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๒ แห่ง เมืองพัทยา ๒ แห่ง จังหวัดสมุทรปราการ ๑ แห่ง (ชะลอโครงการ) และกรุงเทพมหานคร ๘ แห่ง

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมนี้หากจะแบ่งตามความสามารถในการรองรับน้ำเสีย จะแบ่งได้เป็น ๓ ระบบ คือ ระบบขนาดใหญ่ รองรับน้ำเสียได้มากกว่า ๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จำนวน ๑๒ แห่ง ระบบขนาดกลาง รองรับน้ำเสียได้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จำนวน ๔๗ แห่ง และระบบขนาดเล็ก รองรับน้ำเสียไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จำนวน ๔๒ แห่ง และหากจะแบ่งเป็นประเภทจะแบ่งได้เป็น ๕ ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

๑. ระบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond : SP) : เป็นระบบบำบัดน้ำเสียโดยอาศัยธรรมชาติในการบำบัดสารอินทรีย์ในน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของระบบทั้งหมด หรือจำนวน ๔๖ แห่ง

๒. ระบบสระเติมอากาศ (Aerated Lagoon : AL) เป็นระบบน้ำเสียที่อาศัยการเติมออกซิเจนจากเครื่องเติมอากาศ (Aerator) ที่ติดตั้งแบบหมุนลอยหรือยึดติดกับแท่น คิดเป็นร้อยละ ๑๖ หรือจำนวน ๑๖ แห่ง

๓. ระบบแอกทิเวเตดสลัดจ์ (Activated Sludge : AS) เป็นวิธีบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการทางชีววิทยา โดยใช้แบคทีเรียพวกที่ใช้ออกซิเจน (Aerobic Bacteria) เป็นตัวหลักในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสีย โดยในปัจจุบันระบบแอกทิเวเตดสลัดจ์มีการพัฒนาใช้งานหลายรูปแบบ เช่น ระบบคลองวนเวียน (Oxidation Ditch : OD) หรือ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบเอสบีอาร์ (Sequencing Batch Reactor : SBR) เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๓๖ หรือจำนวน ๓๖ แห่ง

๔. ระบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetland : CW) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่อาศัยกระบวนการทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ๒ หรือจำนวน ๒ แห่ง

๕. ระบบแผ่นหมุนชีวภาพ (Rotating Biological Contactor : RBC) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียทางชีววิทยาให้น้ำเสียผ่านตัวกลางลักษณะทรงกระบอกซึ่งวางจุ่มอยู่ในถังบำบัด คิดเป็นร้อยละ ๑ หรือจำนวน ๑ แห่ง

อนึ่ง ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่บางแห่งใช้รูปแบบในการบำบัดน้ำเสียมากกว่า ๑ รูปแบบ ได้แก่ การใช้ระบบบ่อปรับเสถียร (SP) ร่วมกับระบบบึงประดิษฐ์ (CW) หรือระบบบ่อปรับเสถียร (SP) ร่วมกับระบบแอ็กทิเวเต็ดสลัดจ์ (AS) เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา เป็นต้น ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศในปี ๒๕๕๓ ดังนี้

ลำดับที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๑	ทน.เชียงราย	เชียงราย	บริเวณหนองร่อง ปลาข้าว (ข้างสนามกีฬาจังหวัด)	AL	๒๗,๐๐๐
๒	ทน.เชียงใหม่	เชียงใหม่	บ้านท่าใหม่อ. ต.ป่าแดด อ.เมือง จ.เชียงใหม่	AL	๕๕,๐๐๐
๓	ทม.ลำพูน	ลำพูน	ถ.หลังสนามกีฬากลาง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน	AS (SBR)	๑๐,๐๐๐
๔	ทม.พะเยา	พะเยา	ต.เวียง อ.เมือง จ.พะเยา	SP	๘,๐๐๐
๕	ทม.สุโขทัยธานี	สุโขทัย	หมู่ที่ ๗ ต.ยางซ้าย อ.เมือง จ.สุโขทัย	SP	๘,๔๐๐
๖	ทน.ลำปาง	ลำปาง	บ้านศรีแก้ว ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง	SP	๒๔,๖๐๐
๗	ทม.พิจิตร	พิจิตร	ต.คลองคะเชนทร์ อ.เมือง จ.พิจิตร	AL	๑๒,๐๐๐
๘	ทม.น่าน	น่าน	๔. ผากอง ต.ในเกียง อ.เมือง จ.น่าน	SP	๘,๒๕๙

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๙	ทน.พิษณุโลก	พิษณุโลก	หนองอีเต่า ต.วังพิกูล อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	SP	๒๕,๐๐๐
๑๐	ทม.ตะพานหิน	พิจิตร	หมู่ที่ ๔ ต.จี่วราย อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร	SP	๗,๖๐๐
๑๑	ทม.ชุมแสง	นครสวรรค์	หมู่ที่ ๑๐ ต.พิกูล อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์	SP	๑,๖๕๐
๑๒	ทม.ตาก	ตาก	ต.เชียงใหม่ อ.เมือง จ.ตาก	SP	๕,๔๐๐
๑๓	ทม.แม่สอด	ตาก	ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก	SP	๑๑,๐๐๐
๑๔	ทม.กำแพงเพชร	กำแพงเพชร	ต.เทพนคร อ.เมือง จ.กำแพงเพชร	SP	๑๓,๕๐๐
๑๕	ทต.สลกบาตร	กำแพงเพชร	ต.สลกบาตร อ.ชาลวาลักษณ์บุรี จ.กำแพงเพชร	SP	๕๐๐
๑๖	ทม.อุทัยธานี	อุทัยธานี	ถ.ศรีอุทัย ต.อุทัยใหม่ อ.เมือง จ.อุทัยธานี	SP	๙,๐๐๐
๑๗	ทน.นครสวรรค์	นครสวรรค์	ถ.โกสีย์ ๓๓ บ้านน้ำโพ และ ซอยรณชัย อ.เมือง จ.นครสวรรค์	SBR	๓๖,๐๐๐
๑๘	ทน.นครปฐม	นครปฐม	ต.ถนนขาด อ.เมือง จ.นครปฐม	SP	๒๕,๐๐๐
๑๙	ทม.ชัยนาท	ชัยนาท	หนองมนตรี ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.ชัยนาท	SP	๕,๐๐๐
๒๐	ทต.อุทุมพร	สุพรรณบุรี	บ้านบางยี่แ้ว อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี	SP	๖,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๒๑	ทม.สุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	ถ.คูเมืองใต้ ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี	SP	๑๒,๕๐๐
๒๒	ทน.นนทบุรี	นนทบุรี	ถ.วัดบัวขวัญ ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี	OD	๓๘,๕๐๐
๒๓	ทม.สิงห์บุรี	สิงห์บุรี	ต.ม่วงหมี่ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	SP	๔,๕๐๐
๒๔	ทม.อ่างทอง	อ่างทอง	ถ.อ่างทอง - สิงห์บุรี ต.ย่านซื่อ อ.เมือง จ.อ่างทอง	AL	๘,๒๐๐
๒๕	ทน.พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	ต.สวนพริก อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	OD	๒๔,๐๐๐
๒๖	ทต.พระอินทราชา	พระนครศรีอยุธยา	หมู่ที่ ๕ ต.เชียงรากน้อย อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา	AS	๔,๕๐๐
๒๗	ทม.ปทุมธานี	ปทุมธานี	ต.บ้านฉาง อ.เมือง จ.ปทุมธานี	OD	๑๑,๐๐๐
๒๘	ทม.บ้านหมี่	ลพบุรี	หมู่ที่ ๑ ต.เชียงगा อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี	SP	๑,๐๐๐
๒๙	ทม.สระบุรี	สระบุรี	ต.ปากเพี้ยว อ.เมือง จ.สระบุรี	OD	๒๔,๐๐๐
๓๐	ทม.ราชบุรี	ราชบุรี	ต.คูบัว ต.บ้านไร่ อ.เมือง จ.ราชบุรี	SP	๒๐,๐๐๐
๓๑	ทม.บ้านโป่ง	ราชบุรี	ต.นครชุมน์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	SP	๘,๔๐๐
๓๒	ทม.โพธาราม	ราชบุรี	ริมเขื่อนแม่น้ำแม่กลอง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	OD	๔,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๓๓	ทม.กาญจนบุรี	กาญจนบุรี	ถ.แม่น้ำแม่กลอง ต.ปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	OD	๒๔,๐๐๐
๓๔	ทม.เพชรบุรี	เพชรบุรี	ต.แหลมผักเบี้ย อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	SP	๑๐,๐๐๐
๓๕	ทม.ชะอำ	เพชรบุรี	ถ.คลองเทียน ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	AL	๑๗,๐๐๐
๓๖	ทม.ประจวบ คีรีขันธ์	ประจวบ คีรีขันธ์	ต.เกาะหลัก อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์	AL	๘,๐๐๐
๓๗	ทม.หัวหิน ระยะที่ ๑	ประจวบ คีรีขันธ์	ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	RBC	๘,๐๐๐
๓๘	ทม.หัวหิน ระยะที่ ๒	ประจวบ คีรีขันธ์	ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	OD	๘๕,๐๐๐
๓๙	ทม.สกลนคร	สกลนคร	ถนนคูเมือง ตำบลธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร	SP+ wetland	๑๖,๒๐๐
๔๐	ทต.ท่าแร่	สกลนคร	หมู่ที่ ๑ ถนนเฟื่องฟู ตำบลท่าแร่ อ.เมือง จ.สกลนคร	SP+ wetland	๒,๐๕๔
๔๑	ทม.นครพนม	นครพนม	บ้านคำแก้ม ต.อาจสามารถ อ.เมือง จ.นครพนม	SP	๘,๖๐๐
๔๒	ทน.ขอนแก่น	ขอนแก่น	บึงทุ่งสร้าง ถ.ประชาสโมสร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	AL	๗๘,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๔๓	ทต.หัวขวาง	มหาสารคาม	หมู่ที่ ๑ ตำบลหัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	SP	๑,๕๐๐
๔๔	ทม.ชัยภูมิ	ชัยภูมิ	ถนนโนนไฮ ตำบลในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ	SP	๒,๐๐๐
๔๕	ทม.มหาสารคาม	มหาสารคาม	ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม	SP	๔,๒๐๐
๔๖	ทม.กาฬสินธุ์	กาฬสินธุ์	บริเวณที่สาธารณะ กุดอ้อ ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	AL	๑๔,๔๐๐
๔๗	ทน.นครราชสีมา	นครราชสีมา	ต.หัวทะเล อ.เมือง จ.นครราชสีมา	SP+OD	๗๐,๐๐๐
๔๘	ทม.ปากช่อง	นครราชสีมา	หมู่ที่ ๓ บ้านท่าออย ต.จันทัก อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	SP	๑๒,๐๐๐
๔๙	ทม.บัวใหญ่	นครราชสีมา	ทางหลวง ๒๐๒ ต.บัวใหญ่ อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	SP	๑,๕๐๐
๕๐	ทม.บุรีรัมย์	บุรีรัมย์	บ้านโคกหัวช้าง ต.อิสาน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์	AL	๑๓,๐๐๐
๕๑	ทม.สุรินทร์	สุรินทร์	บ้านเอกใหญ่ ต.แกใหญ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์	SP	๑๓,๕๙๗
๕๒	ทน.อุบลราชธานี	อุบลราชธานี	ถนนบูรพานอก ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี	AL	๒๒,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๕๓	ทม.วารินชำราบ	อุบลราชธานี	ถนนสถิตนิมานกาล ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี	SP	๒๒,๐๐๐
๕๔	ทม.ยโสธร	ยโสธร	พื้นที่สาธารณประโยชน์ บริเวณกุดจับ	SP	๗,๒๔๖
๕๕	ทม.อำนาจเจริญ	อำนาจเจริญ	ห้วยผีพาย อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ	SP	๑๒,๘๑๙
๕๖	ทม.มุกดาหาร	มุกดาหาร	ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ถ.ชยางกูร จ.มุกดาหาร	SP	๘,๕๐๐
๕๗	ทน.อุดรธานี	อุดรธานี	บ้านหนองบุ ต.สามพร้าว อ.เมือง จ.อุดรธานี	SP	๔๖,๙๕๐
๕๘	อบจ.ชลบุรี	ชลบุรี	๑๑๒/๕๐๐ ต.เสม็ด อ.เมือง จ.ชลบุรี	OD	๒๒,๕๐๐
๕๙	ทม.พนัสนิคม	ชลบุรี	หมู่ที่ ๒ ต.บ้านช้าง อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี	SP	๕,๐๐๐
๖๐	ทม.ศรีราชา	ชลบุรี	๙๒/๑ ถ.ศรีราชานคร ๓ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	OD	๑๘,๐๐๐
๖๑	ทต.แหลมฉบัง	ชลบุรี	๖๒/๑ หมู่ที่ ๑๐ ต.ทุ่งสุขรา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	OD	๒๕,๐๐๐
๖๒	เมืองพัทยา (ชอยวัดบุญ ฯ)	ชลบุรี	หมู่ที่ ๑๒ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี	AS	๒๐,๐๐๐
๖๓	เมืองพัทยา (หนองใหญ่)	ชลบุรี	หมู่ที่ ๖ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี	AS	๖๕,๐๐๐
๖๔	ทม.แสนสุข (ใต้)	ชลบุรี	ถ.เนตรดี ชอย ๕ ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	OD	๙,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๖๕	ทม.แสนสุข (เหนือ)	ชลบุรี	ถ.บางแสนสาย ๔ เหนือ ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	OD	๑๔,๐๐๐
๖๖	ทต.บางเสร่	ชลบุรี	ต.บางเสร่ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	SP	๑,๕๗๐
๖๗	ทน.ระยอง	ระยอง	อ.เมือง จ.ระยอง	AL	๔๑,๐๐๐
๖๘	ทต.บ้านเพ	ระยอง	หมู่ที่ ๑ ถนนวัดในไร่ ตำบลเพ อ.เมือง จ.ระยอง	OD	๘,๐๐๐
๖๙	ทต.มาบตาพุด	ระยอง	ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง	AL	๑๕,๐๐๐
๗๐	ทม.จันทบุรี	จันทบุรี	ถ.ท่าแฉลบ ต.ตลาด อ.เมือง จ.จันทบุรี	SP	๑๗,๐๐๐
๗๑	ทม.ขลุง	จันทบุรี	หมู่ที่ ๑๐ ต.เกวียนหัก อ.ขลุง จ.จันทบุรี	SP	๔,๕๐๐
๗๒	ทม.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	ถ.ประชาสวรรค์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา	OD	๒๔,๐๐๐
๗๓	ทต.บางคล้า	ฉะเชิงเทรา	ถ.มิชซังอุทิศ หลังสนามกีฬา อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา	SP	๕,๐๐๐
๗๔	ทม.ชุมพร	ชุมพร	หมู่ที่ ๔ ถ.ทางเข้าวัด คูขุด ต.บางหมาก จ.ชุมพร	SP	๑๒,๐๐๐
๗๕	ทน. นครศรีธรรมราช	นครศรี ธรรมราช	ต.นาทราย อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	SP	๓๓,๗๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๗๖	ทม.ทุ่งสง	นครศรี ธรรมราช	หลังเขาวัดชัยมงคล ภายในเขตเทศบาล	AS	๑๐,๐๐๐
๗๗	อบต.บ้านใต้ (เกาะพัง)	สุราษฎร์ธานี	ต.บ้านใต้ อ.เกาะพัง จ.สุราษฎร์ธานี	WL	๒๐๐
๗๘	ทต.เกาะสมุย (หาดละไม)	สุราษฎร์ธานี	หมู่ที่ ๔ ต.มะเร็ต อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	OD	๘,๐๐๐
๗๙	ทต.เกาะสมุย (หน้าทอน)	สุราษฎร์ธานี	หมู่ที่ ๓ ต.อ่างทอง อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	OD	๒,๔๐๐
๘๐	ทต.เกาะสมุย (หาดเฉวง)	สุราษฎร์ธานี	หมู่ที่ ๒ ต.บ่อผุด อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	OD	๖,๐๐๐
๘๑	ทม.ป่าตอง	ภูเก็ต	๔ ถ.ราษฎร์อุทิศ ๒๐๐ ปี ๒ ต.ป่าตอง อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต	OD	๒๓,๒๕๐
๘๒	ทน.ภูเก็ต	ภูเก็ต	ถ.รัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ต.วิชิต อ.เมือง จ.ภูเก็ต	OD	๓๖,๐๐๐
๘๓	ทต.กะรน	ภูเก็ต	เลขที่ ๒๐ ต.กะรน อ.เมือง จ.ภูเก็ต	AS	๖,๐๐๐
๘๔	ทน.ตรัง	ตรัง	ถ.เลียงเมือง ต.นาตาล่วง อ.เมือง จ.ตรัง	AL	๒๒,๐๐๐
๘๕	อบต.อ่าวนาง (เกาะพีพี)	กระบี่	หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะพีพี ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่	SP	๔๐๐
๘๖	ทม.กระบี่	กระบี่	ถ.มหาราช ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่	AL	๑๒,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๘๗	ทต.กระทุ่ม	ภูเก็ต	ที่ขุมน้ำสาธารณูปโภค ในเขตคลองบางใหญ่	OD	๖,๑๐๐
๘๘	ทน.หาดใหญ่	สงขลา	ถ.ลพบุรีราเมศวร์ ต.น้ำน้อย คูเต่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	SP+wetland	๑๓๘,๐๐๐
๘๙	ทน.สงขลา	สงขลา	หมู่ที่ ๘ ถ.สงขลา - จะนะ ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.สงขลา	AL	๓๕,๐๐๐
๙๐	ทน.ยะลา (บึงหลังโรงยาง)	ยะลา	บึงหลังโรงยาง ภายใน เขตเทศบาลนครยะลา	SP	๓,๒๐๐
๙๑	ทน.ยะลา (สะพานหน้าวัด ยะลา ฯ)	ยะลา	สะพานหน้าวัด ยะลาธรรมาราม	AL	๔,๖๐๐
๙๒	ทม.ปัตตานี	ปัตตานี	บริเวณพื้นที่ สาธารณประโยชน์ บริเวณรูสะมีแล	SP	๒๗,๐๐๐
๙๓	กทม. (สี่พระยา)	กทม.	ปากคลอง ผดุงกรุงเกษม ถนนสี่พระยา เขตบางรัก กทม.	AS	๓๐,๐๐๐
๙๔	กทม. (ช่องนนทรี)	กทม.	ปากคลองช่องนนทรี เขตบางคอแหลม กทม.	AS	๒๐๐,๐๐๐
๙๕	กทม. (รัตนโกสินทร์)	กทม.	ตลาดบ้านพานถม บางลำภู	AS	๔๐,๐๐๐
๙๖	กทม.(ทุ่งครุ)	กทม.	ซอยประชาอุทิศ เขตทุ่งครุ กทม.	AS	๖๕,๐๐๐

ลำดับ ที่	เทศบาล	จังหวัด	ที่ตั้งระบบ ฯ	ชนิดระบบ	ความสามารถ ในการบำบัด (ลบ.ม./วัน)
๙๗	กทม. (หนองแขม)	กทม.	บริเวณโรงกำจัดขยะ มูลฝอยหนองแขม ซอยเพชรเกษม ๑๐๔ เขตหนองแขม	AS	๑๕๗,๐๐๐
๙๘	กทม. (จตุจักร)	กทม.	ริมคลองบางซื่อ ซอยอินทราพระ ๓๕ ห้วยขวาง กทม.	AS	๑๕๐,๐๐๐
๙๙	กทม. (ดินแดง)	กทม.	ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม.	AS	๓๕๐,๐๐๐
๑๐๐	กทม. (บางซื่อ)	กทม.	สวนวชิรเบญจทัศ	AS	๑๒๐,๐๐๐
๑๐๑	สมุทรปราการ	สมุทรปราการ	ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ	AS	๕๒๕,๐๐๐

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ทั้ง ๑๖ แห่ง ดำเนินการสำรวจและติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศทั้งหมดจำนวน ๙๒ แห่ง (ไม่รวมกรุงเทพฯ ฯ ๘ แห่ง และสมุทรปราการ ๑ แห่ง) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. สถานภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย

๑) ระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและสามารถใช้งานได้ ๖๙ แห่ง บำบัดน้ำเสียได้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ๖๐ แห่ง และไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ๔ แห่ง ปริมาณน้ำเข้าระบบน้อยและเทศบาลไม่เดินระบบ ๕ แห่ง

๒) ชำรุดเสียหายและกำลังปรับปรุงซ่อมแซม ๑๔ แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครนครปฐม จังหวัดนครปฐม เทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เทศบาลตำบลพระอินทราชา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เทศบาลเมืองบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี เทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ เมืองพญา (ซอยวัดบุญ ฯ) เทศบาลเมืองพนัสนิคม เทศบาลเมืองแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ และเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

๓) กำลังก่อสร้าง ๙ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี เทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี เทศบาลนครนครพนม จังหวัดนครพนม เทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เทศบาลตำบลบางเสร่ จังหวัดชลบุรี เทศบาลเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เทศบาลนครนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเทศบาลเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

๒. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน จากการสำรวจและติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ พบปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ

(๑) ขาดการดูแลและซ่อมบำรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง ทำให้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในระบบชำรุดเสียหายบ่อย

(๒) ไม่ได้เดินระบบอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้องการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ยอมรับมอบระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้วเสร็จจากกรมโยธาธิการและผังเมือง ทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลระบบ

(๔) ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบน้อยกว่าที่ออกแบบไว้ จากการติดตามตรวจสอบพบว่า มีน้ำเสียเข้าระบบน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของความสามารถที่ออกแบบไว้ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากท่อรวบรวมน้ำเสีย ไม่ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนทั้งหมด รวมทั้งบ้านเรือนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ต่อเชื่อมท่อระบายน้ำเสียเข้าสู่ระบบรวบรวมน้ำเสีย

(๕) ระบบบำบัดน้ำเสียบางแห่งมีค่าความสกปรกในรูปบีโอดีและค่าของแข็งแขวนลอยของน้ำที่สูงกว่าน้ำเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งมีสาเหตุมาจากปริมาณน้ำเข้าระบบน้อยทำให้ระยะเวลาพักเก็บนานกว่าที่ออกแบบไว้จนทำให้เกิดสาหร่ายปริมาณมากในระบบบำบัดน้ำเสีย

(๖) ไม่มีแผนการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียที่ชัดเจน เช่น แผนการรวบรวมน้ำเสียจากบ้านเรือนที่จะเข้าระบบในแต่ละปี แผนการซ่อมบำรุง และแผนงบประมาณ ทำให้ขาดเป้าหมายในการรวบรวมน้ำเสีย ไม่มีการซ่อมบำรุงตามระยะเวลาที่เหมาะสม และขาดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานระบบ จึงส่งผลให้ไม่สามารถเดินระบบได้อย่างต่อเนื่อง

(๗) ขาดการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย เช่น ข้อมูลการเชื่อมต่อท่อจากบ้านเรือน ข้อมูลการซ่อมบำรุงเครื่องจักรอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการเดินระบบ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประกอบในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย การประเมินประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย และการกำหนดอัตราค่าบริการ

๒) ด้านความพร้อมในการบริหารจัดการ

(๑) ขาดงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านการจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดสมรรถนะและความพร้อมในการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างท่อรวบรวมและหรือขยายระบบเพิ่มเติม

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ

๓) ด้านองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการระบบ

(๑) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดทักษะและความรู้ด้านเทคนิคในการดำเนินงานระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย

(๒) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเข้าใจในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้านการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย

(๓) ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก รวมทั้งไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงด้านการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียอย่างทั่วถึง

(๔) ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียจากทุกภาคส่วน

เพื่อให้การดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นมาตรฐานในการควบคุมการดำเนินงานระบบให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บข้อมูลในการดำเนินงานระบบและเดินระบบอย่างต่อเนื่อง โดยได้ทำการพัฒนาระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (Municipal Sewage Management System : MSMS 2008) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้ ซึ่งระบบ MSMS 2008 นี้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ISO 9001 โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่องในการนำระบบการจัดการน้ำเสียชุมชนไปประยุกต์ใช้แล้ว ๑๒ พื้นที่ ได้แก่ เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ และเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เทศบาลเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง และเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และจะขยายผลในพื้นที่อื่นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๔ พื้นที่ คือ เทศบาลเมืองป่าตอง เทศบาลตำบลกะรน เทศบาลตำบลกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์